

BILAGA A2.2.1

STEN TOLGFORS
Riksdagsledamot

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2000-11-09

Till Riksdagens Konstitutionsutskott

Konstitutionsutskottet

ink 2000 -11-09

Dnr 200-1003-2000/01

Jag ber härmed för konstitutionsutskottets granskning att få anmäla statsrådet Leif Pagrotskys behandling av Östersjömiljarden.

1996 beslutade riksdagen att, i den s k sysselsättningspropositionen, 1995/96:222, anslå 1 miljard kronor för att stärka samarbete och utveckling i Östersjöregionen. Syftet var att stödet skulle gå till projekt och åtgärder riktade mot de tre baltiska staterna, Polen och nordvästra Ryssland. Insatserna skulle främst gälla fem prioriterade områden; livsmedel, energi, kunskapsutbyte, infrastruktur och miljö. På sikt avsågs insatserna bidra till ökad sysselsättning och tillväxt.

En intern utredning på UD visar att det finns stora brister i hanteringen av projektmedlen. Det råder oklarhet om den övergripande målsättningen med Östersjömiljarden samt om vilka kriterier som skall gälla för att projekt skall beviljas medel. De uppställda målen med satsningen är tämligen vagt formulerade och det finns otydligheter i vilka sorters projekt som förväntas. Det brister i kopplingen mellan mål och medel och det finns stora brister i administrationen.

Inledningsvis låg ansvaret för Östersjömiljarden hos statsrådsberedningen, i det av statsministern tillsatta Östersjörådet. 1997 flyttades dock ansvaret för Östersjömiljarden över till Närings- och handelsdepartementet. Under hösten 1998 flyttades ansvaret över till den exportfrämjande enheten vid UD för att 1999 placeras hos enheten för Central och Östeuropa. Oklara ansvarsförhållanden har således präglat hanteringen.

Det har bl a visat sig att det brister i kontrollen och uppföljningen av projekten såtillvida att det saknas en regelbunden utvärdering och enhetlig rapportering. I vissa fall saknas det tom projektansökningar och ibland har man inte ens krävt att det skall ske en ekonomisk redovisning. Slutligen saknas också rutiner för återbetalning av outnyttjade medel. Hanterandet av dessa frågor förefaller att ha lett till att skattebetalarnas pengar använts på ett mindre ändamålsenligt sätt.

Den redovisade kritiken visar på betydande brister i beredningen av de ärenden som Östersjömiljarden omfattar. Det bör granskas huruvida regeringen uppfyller beredningskravet i RF 7 kapitlet.

Konstitutionsutskottet har tidigare funnit brister i upphandlingen av vissa projekt inom Östersjömiljarden. Det bör efter den nu redovisade kritiken granskas huruvida ytterligare upphandlingsbrister föreligger.

Konstitutionsutskottet bör granska statsrådet Leif Pagrotsky och andra berörda statsråds behandling av Östersjömiljarden i enlighet med vad som framställts ovan.

Sten Tolgfors